

Årsmøde og generalforsamling 2011

Teknologier der forandrede verden?

- hjulplov, margretheskål og terrorisme

**Danmarks Mediemuseum
Brandts Klædefabrik Odense**

Fredag og lørdag den 16. og 17. september 2011

Program

Fredag den 16.9.

12.30 Ankomst og kaffe

Forelæsninger

13.00 - 13.45 Teknologier der forandrede Verden?

Museumsinspektør, ph.d. Henrik Harnow. Odense Bys Museer

Man taler ofte om teknologier eller opfindelser, "der forandrede verden". Enkelte er stedvis blevet hævet til næsten drivende for den vestlige samfundsudvikling. Men hvordan måler man egentlig en teknologis betydning og giver det overhovedet mening? Oplægget ser nærmere på flere klassiske internationale eksempler på såkaldt revolutionerende teknologier og diskuterer måder at vurdere deres betydning på, herunder ikke mindst kontroversielle metodiske tilgange som kontrafaktisk historie.

14.00 - 14.45 Hjulploven – teknologien der forandrede den vestlige civilisation?

Professor, dr. scient. Jørgen Elsøe Jensen. Aalborg Universitet

Oplægget vil centrere sig om omlæggelsen af agerbruget i 1100-årene - fra ard til plov. Omlæggelsen stod på i hele det transalpine Europa og medførte kraftig opdyrkning, ekspansion, byanlæggelser og en stærkt øget befolkningstilvækst. Det nye agerbrug kunne ikke fungere uden import af jern, som andre end agerbrugerne måtte tage sig af at forarbejde. Det nye dyrkningssystem med hjulplov indebar altså en opgivelse af selvforsyningssevnen og udbredelse af gensidig afhængighed mellem adskilte producentgrupper, der ikke kunne overleve uden den andens arbejde og et velfungerende udvekslingssystem. Det er det nødvendige samkvem, som den nye tekniske kultur forudsatte, som er kernen i vestlig civilisation. Der er altså ikke tale om, at hjulploven forandrede den vestlige civilisation, men at den udbredte ibrugtagning af dette gammelkendte redskab krævede samhandel, samkvem, samtale.

14.45 - 15.15 Pause med kaffe, vand og frugt

15.15 - 16.00 Boom i plast – "magiske materier til prosaisk brug"

Mag. art. Lars Dybdahl, chef for Designmuseum Danmarks Bibliotek

Kulturkritikeren Roland Barthes kaldte plastmaterialerne for "magiske materier til prosaisk brug" og varslede deres enestående ekspansion: "Substansernes

hierarki er afskaffet, én eneste erstatter dem alle: hele verden *kan* blive plastificeret, ja selvste tilværelsen". – Oplægget tematiserer de første teknologiske nyskabelser på plastfeltet og den tidlige kommercielle plastfremstilling, og sætter designhistorisk fokus på plastboommet efter 1945, på 'designernes store chance' og den designede plastificering af dagligdagen. Sammen med andre intelligente materialer åbner nutidens avancerede plastteknologi for en exceptionel kvalitetsudvikling på hele designfeltet.

16.15 - 17.00 Demokrati, industrisamfund og massemedier

Museumsinspektør, cand. mag. Flemming Steen Nielsen. Danmarks Mediemuseum

I den sidste halvdel af 1800-tallet og frem til Verdenskrigen skete de store forandringer, der skabte det moderne Danmark. Med Grundloven i 1849 blev det spæde demokrati etableret og censuren afskaffet. Tekniske landvindinger gjorde masseproduktion mulig, og indvandring fra land til by, hvor industrivirksomheder blev etableret, skabte en købedygtig klasse af lønarbejdere, der kunne købe de nye masseproducerede varer. I samme tidsrum var langt de fleste danskere blevet i stand til at læse og skrive, og dermed var grundlaget for masseproducerede trykte medier på plads. Oplægget vil give deltagerne eksempler på denne udvikling med udgangspunkt i museets udstilling "Massemediernes gennembrud".

17.15 Virksomhedsbesøg. Fælles afgang til TV2 hovedsæde i Odense

17.45 - 19.00 TV2 – Når medierne sætter en dagsorden.

Fælles afgang til restaurant

19.30 - 20.45 Middag - Italiensk restaurant ved Mediemuseet /Brandts

Aftenforedraget

21.00 - 21.40 Da køkkenet blev moderne

Museumsinspektør, cand. mag. Jytte Thorndal. Energimuseet

Med introduktionen af elektricitet i danske hjem begyndte en i sidste ende længevarende stærkt vanedannende proces med anskaffelse af forskellige elektriske apparater i hjemmet. Særligt indenfor køkkenområdet var de elektriske apparater med til at ændre mange hundrede års kulturtræk. Køleskabet og fryseren gjorde danskerne til verdens næststørste forbruger af frosne fødevarer, vaskemaskinen lettede husmoderens arbejde, men betød at mængden af vasketøj blev mere end fordoblet.

ca. 22.30 Tak for i aften

Lørdag den 17.9.

10.00 - 11.00 Terrorens væsen og mål - et nyt samfund i skyggen af terrorismen

Post.doc. Karen Lund Petersen, Københavns Universitet

International terrorisme har grundlæggende ændret vores syn på hvad 'national sikkerhed' er og stiller samfundet overfor nye udfordringer. I højere grad end før opfordres forbrugeren, virksomheden og borgeren til at tænke deres almindeligere dagligdags praksisser i relation til national sikkerhed – i lufthavnen, i metroen, i supermarkedet osv. Virksomheden og borgeren skal være aktive i formuleringen af hvad 'ny' sikkerhedspolitik er og aktivt deltage i håndteringen af truslen. Oplægget sætter fokus på denne nye 'decentraliseret sikkerhedspolitik' og diskuterer de demokratiske konsekvenser heraf.

11.00 - 12.00 Terror og teknologi – hvordan terrortruslen har påvirket vores måde at tænke og organiserer os på

Lektor, fil.dr. Mats Fridlund, Göteborgs Universitet og Københavns Universitet

Teknologi spelade en kritisk roll för att genomföra terrorangreppen 11. september såväl som för att förändra vårt samhälle mentalt och materiellt därefter. Presentationen skildrar några centrala utvecklingslinjerna inom de senaste 10 årens teknologiska forskning och utveckling relaterat till terrorism och hur det har resulterat i ett samhälle där vi alltmer lever med terror och den teknologi den skapat som en del av vår vardag.

12.00 - 12.45 Frokost

13.00 - 14.00 Generalforsamling (kun for medlemmer af selskabet)

Tak for denne gang!

Programansvarlige: Søren B. Andersen og Søren la Cour Jensen

Ret til ændringer forbeholdes, Tjek løbende www.teknologihistorie.dk

Praktiske oplysninger

Tilmelding:

Tilmeldingsfrist er fredag den **2. september 2011**.

Tilmelding bedes foretaget ved betaling af deltagergebyr til Dansk Teknologihistorisk Selskab. Selskabets medlemmer betaler **600 kr.** for deltagelse, inkl. kaffe, frokost og festmiddag. Ikke-medlemmer betaler **750 kr.** Drikkevarer ved middagen betaler deltagerne selv. Vin, øl og vand kan købes. For ikke-deltagere i festmiddagen er prisen 350 kr. for medlemmer hhv. 500 kr. for ikke-medlemmer.

Betaling kan ske til selskabets bankkonto i Danske Bank: 0981-0978817. Husk at angive navn(e) og adresse(r) samt mærk indbetalingen "Årsmøde", eller på vedlagte girokort, der også kan bruges til at betale kontingentet for 2011 (125 kr.). Henvendelse til selskabets kasserer, Henrik Knudsen, AU, kan ske på henrik.knudsen@ivs.au.dk.

Hotel:

Deltagerne sørger selv for overnatning. Der er masser af hotelovernatningsmuligheder i Odense. Cabinn ved banegården tilbyder værelser til omkring 500 kr. pr. overnatning eksklusiv morgenmad. Se mere her: <http://www.cabinn.com/hotel-i-odense/hotel-cabinn-odense.html>. Vandrehjemmet også ved banegården har enkeltværelser til 435 kr. eksklusiv morgenmad. Se mere her <http://www.cityhostel.dk/>